

Guus Hiddink, 'mister' del València CF

“No sóc tranquil: el meu encàrrec és estar tranquil”

Guus Hiddink (Varsseveld, Holanda, 1946), tècnic futbolístic. Va ser jugador del Club De Graafschap i del PSV Eindhoven, equip que va començar a dirigir la temporada 85-86 i que va guanyar la lliga holandesa quatre temporades consecutives.

Potser els directius del València CF el van localitzar en un cafeti d'Istanbul, ingerint cremes i fumant marlboros. Després de tres temporades de convalescència del xoc de la segona divisió, l'equip que preparava Víctor Espárrago estrenava una nova decadència, que, afegida a la suma de decadències que era el conjunt de Mestalla, feia preveure una catàstrofe imminent. Aquest home que havia sorgit d'una pradera de tulipes estava acostumat al desnivell i tenia la difícil missió de reconciliar l'afició amb el seu club. En el seu palmarès figurava haver jugat 23 voltes en la selecció nacional d'Holanda, haver guiat al primer lloc de la lliga del seu país durant quatre temporades seguides l'equip que entrenava, el PSV Eindhoven, haver-lo fet campió de Copa tres anys seguits i haver guanyat la Copa d'Europa el 1988.

En la primavera del 1990, aquest home que vivia en el límits d'Occident i del Mediterrani, va arribar a València per a restituir l'orgull blanc. L'operació no era fàcil ni instantània, prova d'això és que el president Arturo Tuzón, àvid de resultats immediats, va estar a punt de destituir-lo als dos mesos perquè el seu equip no acabava d'alçar el cap. Sense perdre la serenitat, Hiddink no sols ha reanimat el València CF sinó que creat expectatives a l'equip i ha canviat la faç de la lliga.

TROBAR ESPAIS EN POC TEMPS

—Mister, es diu que en futbol és millor crear espais que crear amistats.

—El futbol, en general, és un joc d'espai i temps. Tenir la capacitat de fer moltes coses en poc de temps i tro-

bar espais és la millor cosa per al futbol. El futbol modern és un joc de molt de moviment i la missió tàctica dels jugadors és passar el baló. Efectivament, he de reconèixer que l'espai és, en el futbol, més important que l'amistat, però sense amistat, jo diria sense col·legues, no es pot ser un bon futbolista.

—¿I a qui té vostè per veraders amics ara mateix en el futbol?

—¿Què és un amic? ¿Un amic personal? D'amics personals, cada home en té un, dos o tres molt íntims. ¿Un amic en futbol? Jo tinc bons col·legues en futbol, i bons amics en la vida. Però no puc dir que tinga males relacions amb els homes d'aquest o d'aquest altre club, o en el futbol espanyol en general.

—¿La cosa més perillosa del futbol són els espectadors?

—¿En quin aspecte?

—En el violent, per descomptat.

—No ho crec. Ací en Espanya no he trobat aquest aspecte negatiu, encara que el futbol s'associa erròniament amb la violència. En tot cas, la violència en les grades es practica per grups minoritaris que no entenen que el futbol és un joc, un espectacle, una festa. Per posar un exemple relacionat amb València, després d'una derrota en casa jo puc anar pel carrer sense por, sense preocupar-me de cap agressió ni que siga verbal.

—¿En altres llocs sí que ho ha conegut?

—Però són excepcions. A Holanda, només ho he conegut en un parell d'ocasions al llarg de la meua carrera. Quan estàvem guanyant amb l'Ajax, sempre hi havia quatre exaltats que organitzaven bronques violentes, però ací no ho he vist mai. M'hi sent molt tranquil.

—La triangulació

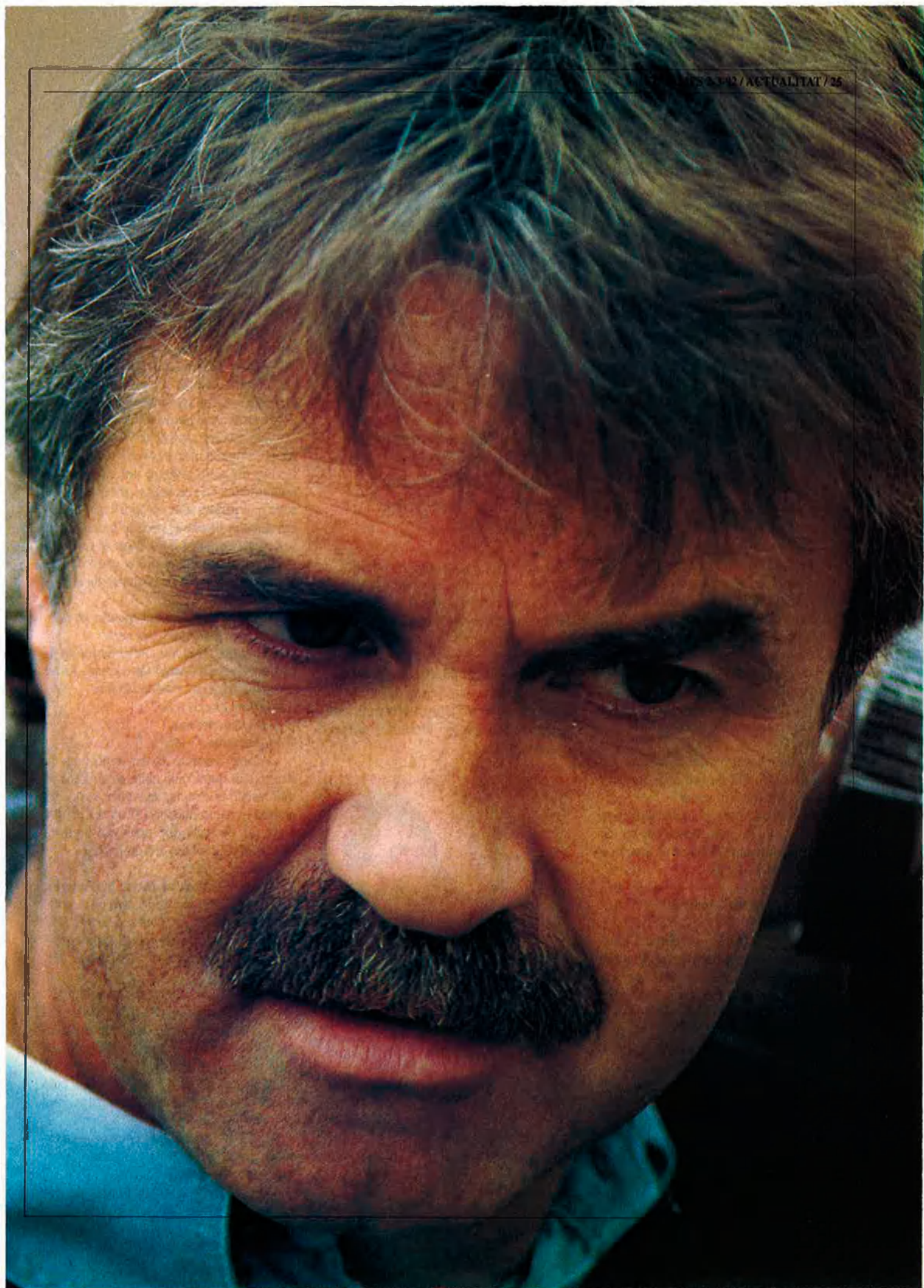
en el terreny de joc, i les passades amb profunditat, ¿s'aconsegueixen amb treball i tècnica o simplement amb diners, fixant bons jugadors?

—Això és difícil de contestar. És molt important, per a la regularitat i prestació de l'equip, la qualitat dels jugadors. Un jugador sense tècnica difícilment podrà arribar a controlar i retenir l'esfèrica, que segons com és la base de la triangulació i la profunditat. Jo no puc ensenyar a un jugador d'un nivell normal a ser una estrella: això depèn de la capacitat de cada jugador, i l'únic que jo puc fer és aprofitar el seu rendiment. I això, moltes voltes, és intuïció. Cada jugador té un caràcter distint, però en la primera divisió el jugador ha de tenir la seua capacitat i el seu talent, i jo els he d'aprofitar per a fer-lo jugar al seu límit. Aquest és un dels encàrrecs d'un entrenador.

LA SERENITAT, LA CLAU

—Senyor Hiddink, ¿com pot mantenir la mateixa expressió guanyant o perdent el seu equip?

—Home, moltes voltes jo semble molt tranquil, però no sempre és així. No sóc tranquil, jo també tinc les meues emocions, quan guanyem i quan perdem, però el meu encàrrec és estar bastant tranquil per a poder canviar el resultat al nostre favor.

M'he de mantenir amb molta serenitat per a anticipar-me a la situació, per a poder introduir nous elements que facen rendir més l'equip. Per això sembla tranquil, però no és sempre veritat.

—*¿I per a estar tranquil s'ha de ser inexpressiu, perquè vostè no manifesta alegria quan el seu equip fa un gol?*

—No, no, no. Home, en el partit contra el Real Madrid quan vam variar el resultat, de l'alegria que tenia, vaig estar a punt d'entrar al camp. I contra el Barcelona, igual. Jo tinc les meues emocions i disfruto quan hi ha un triomf.

—*¿Durant els partits té cap superstició, cap mania?*

—No, no tinc costum de vestir-me de tal o tal color, ni de posar-me aquesta o l'altra corbata.

—*¿No menja pipes com Cruyff?*

—No, no. Ni tinc costum de posar-me calcetins negres, com hi ha algú que ho fa. Jo necessite un parell de calcetins i prou. Cadascú té les seues manies.

—*Pel fet de ser un tècnic estranger sembla lògic que no veja amb bons ulls els jugadors del planter.*

—Després dels entrenaments dels professionals jo estic ocupat en l'estructura de promoció del València CF. Jo parle molt amb els entrenadors dels equips del planter sobre la manera d'augmentar el nivell dels jugadors. Vull dir que també dedique molt de temps a aquesta funció, que és una altra manera de preocupar-se del València CF.

—*¿Quins jugadors del Barcelona FC o del Reial Madrid inclouria de bon grat en la plantilla del seu equip?*

—Jo tinc una bona plantilla, però sempre... Bé, no, no vull mencionar-ne cap. Hi ha jugadors molt bons en el Barça i en el Reial Madrid. I punt.

ESPAT TANCAT

—*Senyor Hiddink, ¿per què al València CF, per regla general, li resulta més fàcil guanyar-li a un equip superior, com ara el Madrid o el Barcelona, que a un d'inferior, per exemple l'Albacete o el Burgos?*

—Bé, no és tan fàcil guanyar al Madrid i al Barça. En aquest sentit hem de millorar el nostre joc, perquè encara que és important guanyar al Barça i al Madrid, per a la regularitat del nostre equip, és més important puntuar contra equips del teu nivell o inferiors. O siga que el secret no és solament guanyar als grans.

—*¿Però què passa, que contra un*

equip inferior els seus jugadors es confien massa?

—Es confien, sí, però contra els grans equips sol haver més espai que contra els menuts, que es tanquen, s'apilottonen, i és molt complicat trencar la barrera.

—*¿Per què, per regla general, els ju-*

“Vaig fer retirar la bandera nazi perquè el futbol és sinònim de festa, i perquè els que la portaven no en coneixien el significat”

gadors a Holanda solen ser tècnics o "peloteros" i els d'ací són més atletes?

—No hi estic d'acord al cent per cent. Hi ha una diferència. A Holanda, per uns quants motius, els jugadors comencen abans a participar en els equips de la primera divisió, i ací no. Això respon sobretot a una causa econòmica: els clubs holandesos no tenen la força econòmica que tenen els espanyols i aleshores utilitzen els joves abans.

“No sóc home de grans dubtes, però si no hi ha dubtes no es pensa tampoc”

—*¿Quina opinió li mereix el seu company Marco van Vasten?*

—És un exemple del que estava comentant. Ell va (en)ençar a jugar en la primera divisió als 17 o 18 anys, i ja tenia talent i qualitat. És un dels millors del món. Molt llest, molt.

—*¿I Johan Cruyff?*

—Ah! És una institució del futbol. I com a jugador va ser el millor amb el 10 a l'esquena.

—*¿I Ronald Koeman?*

—El conec molt. És molt bona persona i també molt bon jugador, encara que els jugadors estrangers s'han d'adaptar durant el primer any al joc del país on són fitxats. Ara, després d'uns mesos, està jugant a un nivell molt alt, amb molt de rendiment.

—*Vostè li va posar el 4 a l'esquena.*

—Sí, en el PSV Eindhoven. I després sempre ha jugat amb aquest número.

—*Mister, l'altre dia va ser molt aplaudit un gest seu. Va manar retirar una bandera nazi de les grades. ¿Les raons eren esportives o anaven més enllà?*

—No, només esportives. Jo no ho vaig fer per la publicitat, sinó que simplement li vaig dir a un delegat del camp, amb tranquil·litat, en veu baixa, que si era possible que parlara amb els xics i que retiraren aquella bandera, però hi havia algun periodista per allí i li va donar la màxima publicitat al fet. Per a mi, un partit de futbol ha de ser un dia de festa per als aficionats i res més.

—*S'ha dit que la seua família va ser assassinada pels nazis, ¿és cert?*

—Hmmm... No, no... s'ha fet molta literatura d'aquella acció tan simple. Jo no estava pensant en la meua família.

—*¿Però és cert o no?*

—No tant, no tant.

—*¿No tant?*

—Home, tampoc és tan important. Ja han passat quasi cinquanta anys. Però jo vull insistir que no ho he fet per això, sinó perquè hi ha un dia per a l'esport i perquè crec que els xics que portaven aquesta bandera no en sabien el significat.

—*¿Vostè és jueu?*

—No. Ni protestant. Estic sense religió.

—*¿Per què materialitza tan pocs gols el València quan és sabut que el joc holandès es caracteritza pels dispars constants i múltiples durant tot el partit als tres pals.*

—No és fàcil marcar molts gols a Espanya. En la meua època d'entrenador del PSV Eindhoven, a un equip que anara en els últims llocs de la lliga, si les coses no anaven bé li'n marcàvem dos o tres, i quan anaven bé, cinc o set. Però ací, com més avall de la lliga estan els equips, més difícil és marcar-los gols.

—*¿El València CF encara pensa guanyar la lliga o es conforma amb participar en la UEFA?*

—El nostre objectiu abans de co-

mençar la temporada era classificar-nos en la UEFA. Però si hi ha més possibilitats, ¿per què no?

—¿Vostè entra al despatx d'Arturo Tuzón, el president del club, sense tocar a la porta?

—Si entrar al seu despatx sense tocar a la porta vol dir que tinc via directa, sí. Mantinc tan bona relació amb ell que la seua porta i la meua mai no estan tanca-des. És més, es comuniquen.

—¿Ell li ha dit no alguna volta?

—No, mai.

EL COLOR DEL CAFÈ

—Senyor Hiddink, ¿és tan gran de-gustador de cafès com diuen?

—Ah, només un al dia, com veus.

—Tinc entès que el rècord el té en quinze diaris.

—Bé, depèn de la duració dels dies. Pensa que jo dec dormir aproximadament cinc o sis hores al dia, aleshores tinc divuit hores per a treballar i prendre cafè. ¿Quinze? A voltes sí, però també catorze o dotze o vint.

—El cafè turc i el d'ací no són tan suaus com l'holandès.

—És cert, cada país té el seu exprès i això és una mostra més de la pluralitat.

—Permeta'm una incursió intimista: ¿la vida li ha tret alguna targeta roja?

—¿A mi? ¿Però no en la vida esportiva? Ffff... De grogues, sí, alguna. Però jo no vull parlar de la meua vida privada.

—A part del futbol, ¿què més li interessa?

—A part del futbol, el futbol i després l'esport.

—En el temps que està a València ¿s'ha penedit d'alguna cosa?

—No sóc un home de grans dubtes, però si no hi ha dubtes no es pensa tampoc.

—¿El futbol és just?

—¿I per què no? Si es juga bé, al final es pot aconseguir la victòria sobre l'adversari. I això és just.

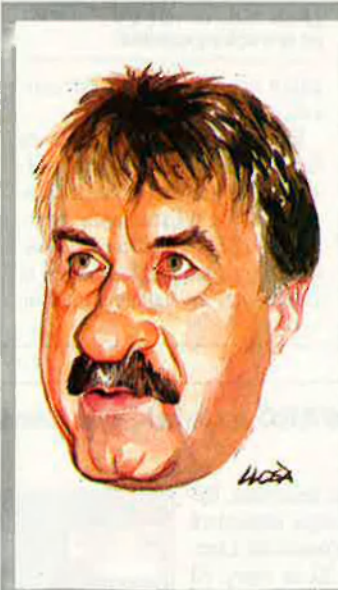
—¿I el resultat?

—També. Però no podem oblidar que en el terreny de joc compten molts factors imponderables.

—Hi ha qui en un partit de futbol veu una partida d'escacs, com ara l'escrip-

tor argentí Jorge Luis Borges, amb els peons, els cavalls... ¿Qui és el rei en el camp?

—El rei sembla moltes voltes que és el que marca el gol, però no és sempre veritat. Sense el suport del conjunt de les peces no pot haver-hi rei. El rei depèn en tot moment dels seus companys. De tota manera, en el tauler la mà de l'escaquista mou les peces segons li dicta l'anàlisi immediata de la situació, amb concentració i limitat pel temps, per l'espai i el trajecte ja definit que caracteritza el joc. En canvi, en el futbol un dels factors principals és la velocitat. No hi ha temps per a reflexionar i això ho has de suplir moltes voltes per la intuïció.

L'home tranquil

Hi ha entrenadors que fan la mateixa cara que el marcador: els seus rostres es trenquen o se n'ixen segons els balons encaixats en la pròpia porta o clavats en la de l'adversari. No és el cas de l'holandès Guus Hiddink, aquest home d'aspecte fresc que amb la seua actitud fa un homenatge al llegendari film de John Ford. De la seua inexpressió no es desprèn el resultat, però sobre aquesta serenitat s'edifica l'equilibri de l'equip, el seu ressorgiment.

—¿En tot cas, no és l'entrenador el rei?

—No, home, no. És una peça més.

—¿Es una casualitat que siguen tres holandesos els que estan entrenant els tres equips més alts en la lliga?

—Leo Beenhakker ha començat fa un parell de setmanes i Johan està treballant fa molt de temps a Barcelona. Jo no pense que es tracte d'illes d'holandesos, ho veig més com el resultat d'un joc particular que es practica a Holanda. El futbol holandès és molt ofensiu, altament tècnic i qualla molt bé en els equips d'ací. Però els holandesos no funcionem com un clan, perquè jo tinc moltes bones relacions amb tots els entrenadors de la lliga espanyola.

—¿La política té interès per a vostè?

—Hmmm... No.

—¿Els àrbitres i els líniers són policies o jutges?

—Els no han de ser policies, sinó que han de decidir sobre situacions i donar suport a un bon espectacle. Les seues decisions són essencials per al desenvolupament correcte del partit, i per tant, qualsevol equivocació té repercussions negatives sobre els jugadors, que són els únics protagonistes de l'espectacle.

—¿Vostè és un especialista a fer ressorgir equips que estan pràcticament en la ruïna?

—No crec que el València estiga en la ruïna.

—No en la ruïna econòmica, però abans d'assumir vostè la direcció tècnica del club, el València CF no es caracteritzava precisament pel seus excel·lents resultats.

—L'any passat vaig entrenar el Fenerbahce de Turquia, quan les coses no estaven a gran nivell, i treballant dur es poden millorar les situacions. Ací hem fet igual i el València ara com ara està en un bon lloc.

—¿A Turquia no va tenir problemes d'integració?

—No, no. He viscut a Istanbul, que és una ciutat bastant moderna.

—¿Moderna vol dir europea?

—Sí, sí. Istanbul té moltes influències d'Europa, no és una ciutat del segle passat.

—¿Això vol dir que les altres ciutats islàmiques són del segle passat?

—No. Jo no tinc l'experiència. Només parle d'on tinc l'experiència, d'Istanbul.

—¿Què faria si demà fóra destituït com a entrenador del València CF?

—¿On anem després? Ffff... No sé. Home, el treball d'entrenador en general està subjecte a aquestes eventualitats, però jo tinc dues mans. Tinc dues mans. Si demà no tinc treball en el futbol, tinc dues mans per a treballar en un altre lloc, en una altra cosa.

—¿En el futbol, com en la vida, tot acaba malament?

—¿Malament? Nooo... Hem de treballar amb serenitat, però la vida és també per a disfrutar, per a rendir.

—¿Com li agrada que acaben les entrevistes?

—El final d'una entrevista sempre és una festa.

M.Alberola / I. Pellicer